

Tantárgyi tematika
KÖVETELMÉNYEK ÉS TANTÁRGYI PROGRAM

Ügyészségi közérdekvédelmi szakági feladat- és hatáskörök **c. szabadon választható tantárgyból**
tárgykód: AJALKALT007-1
jogász szak nappali tagozat
2024/2025. tanév II. félév

Tárgyfelelős: Dr. Paulovics Anita egyetemi tanár

Tárgyfelelős tanszék: Alkotmányjogi Tanszék

Tantárgy oktatója: Dr. Panyi Béla óraadó címzetes egyetemi docens

Előtanulmányi kötelezettség: Alkotmányjogi 1.

Egyidejű felvétel:

Óraszám: 1/hét

Számonkérés módja: beszámoló

Kreditpont: 2 kr.

Fejlesztendő kompetenciák:

tudás: T1, T2, T10, T11, T13, T14

képesség: K1, K3, K4, K5, K6, K9, K10, K19, K30, K31

attitűd: A2, A3, A4, A9, A10, A15, A18

autonómia és felelősség: F1, F5, F6

1. A tantárgy feladata és célja

Az alternatív tantárgy széleskörű ismereteket nyújt a hallgatóknak a büntetőjogi szakterületen kívüli, közérdekvédelmi szakterületi ügyészi feladatokról bemutatva egyrészt azt, hogy maga az ügyészi szervezet milyen fejlődésen ment keresztül az Alkotmány elfogadása óta, illetve 2012. év január hó 1. napjáig, az Alaptörvény hatályba lépéséig. Másrészt a szervezeti fejlődés mellett hogyan alakultak az említett szakterület – a régi nevén a törvényességi felügyeleti és a magánjogi szakterület - ügyészségi feladat- és hatáskörei, különös tekintettel az 1989. évet követő időszakra, illetve a 2010-től napjainkig terjedő időszakban. Bemutatásra kerülnek a szakterület feladat- és hatásköreivel kapcsolatos nemzetközi dokumentumok, az európai megoldások. Részletes elemzésre kerülnek a szakterületet érintő, illetve azokra vonatkozó alkotmánybírói határozatok. Fontos cél, hogy a hallgatók megismerjék azt, hogy az egyes ügyészségi feladat- és hatáskörök miként kapcsolódnak bírósági hatáskörökhöz. Központi kérdés az ügyészségről szóló új, 2011. évi CLXIII. törvény bemutatása, különös tekintettel a közérdekvédelmi szakterület mikénti alakulására. Bemutatásra kerül a törvényességi felügyelet átalakulása törvényességi ellenőrzéssé, illetve a magánjogi (polgári jogi) feladatok mikénti alakulása. Új ügyészi intézkedések ismertetése.

Alapvető célkitűzés az is, hogy a kurzus végére a hallgatók képesek legyenek önálló véleményt formálni a büntetőjogon kívüli szakterületi ügyészségi feladat- és hatáskörökről, és készség szintjén alkalmazni tudják a közérdekvédelmi szakterület meghatározó ügyészi intézkedéseit.

2. A tantárgy tematikus leírása

1. Az ügyészségi feladatok kialakulása, az ügyészségi szervezet helye az állami szervek rendszerében. Európai megoldások.
2. A magyar ügyészségi szervezet kialakulása, fejlődése, ezzel párhuzamosan az ügyészségi feladatok alakulása, különös tekintettel a törvényességi felügyeleti és magánjogi feladat- és hatáskörökre. Az alkotmánybírói szervezet és jogfejlesztő tevékenysége.
3. Az ügyészi közérdekvédelmi tevékenység fogalma, az ügyészség közérdekvédelmi feladatai büntetőjogi és nem büntetőjogi területeken. Hasonló megoldások Európában.
4. Az ügyészi közérdekvédelmi tevékenység módszerei és az egyes intézkedési fajták általánosságban. Közös szabályok.
5. Az ügyész részvétele peres és nem peres eljárásokban.
6. Egyes jogi személyekkel és jogi személyiségekkel nem rendelkező szervezetekkel kapcsolatos ügyészi feladatok.
7. Az egyes hatósági eljárásokhoz és intézményekhez kapcsolódó ügyészi feladatok.
8. A szabálysértési ügyekkel kapcsolatos ügyészi feladatok.

9. Fellépés, felhívás intézkedések.
10. Jelzés, felelősségre vonás kezdeményezések: büntető, szabálysértési, kártérítési és fegyelmi felelősségre vonás kezdeményezés, közigazgatási eljárás kezdeményezése.
11. A közérdekvédelmi szakági ügyészi tevékenység a környezetvédelemben és a fogyasztóvédelemben.
12. A közérdekvédelmi szakterületi ügyészi feladatok a gyermek- és fiatalkorúak ügyeivel kapcsolatos törvényességi ellenőrzésben.
13. Az egyes intézkedésfajták formai megjelenítése, írásbeli gyakorlat.
14. A közérdekvédelmi szakterületi tevékenység jelene és jövője.

A tanórák időbeosztása

Okt. h.	Időpont	Téma
1.	II. 10.	A félévi követelmények és a tematika ismertetése.
2.	II. 17.	Az ügyészségi feladatok kialakulása, az ügyészségi szervezet helye az állami szervek rendszerében. Európai megoldások.
3.	II. 24.	A magyar ügyészségi szervezet kialakulása, fejlődése, ezzel párhuzamosan az ügyészségi feladatok alakulása, különös tekintettel a törvényességi felügyeleti és magánjogi feladat- és hatáskörökre. Az Alkotmánybíróság szervezet- és jogfejlesztő tevékenysége.
4.	III. 3.	Az ügyészi közérdekvédelmi tevékenység fogalma, az ügyészség közérdekvédelmi feladatai büntetőjogi és nem büntetőjogi területeken. Hasonló megoldások Európában.
5.	III. 10.	Az ügyészi közérdekvédelmi tevékenység módszerei és az egyes intézkedési fajták általánosságban. Közös szabályok.
6.	III. 17.	Az ügyész részvétele peres és nem peres eljárásokban.
7.	III. 24.	SZÜNET
8.	III. 31.	Egyes jogi személyekkel és jogi személyiségekkel nem rendelkező szervezetekkel kapcsolatos ügyészi feladatok.
9.	IV. 7.	Az egyes hatósági eljárásokhoz és intézményekhez kapcsolódó ügyészi feladatok. A szabálysértési ügyekkel kapcsolatos ügyészi feladatok.
10.	IV. 14.	Fellépés, felhívás intézkedések. Jelzés, felelősségre vonás kezdeményezések: büntető, szabálysértési, kártérítési és fegyelmi felelősségre vonás kezdeményezés, közigazgatási eljárás kezdeményezése.
11.	IV. 21.	SZÜNET
12.	IV. 28.	SZÜNET
13.	V. 5.	A közérdekvédelmi szakági ügyészi tevékenység a környezetvédelemben és a fogyasztóvédelemben. A közérdekvédelmi szakterületi ügyészi feladatok a gyermek- és fiatalkorúak ügyeivel kapcsolatos törvényességi ellenőrzésben.
14.	V. 12.	Az egyes intézkedésfajták formai megjelenítése, írásbeli gyakorlat. A közérdekvédelmi szakterületi tevékenység jelene és jövője.
15.	V. 19.	Beszámoló

Az órák ideje és helye: hétfő 16–17 A/6. 216. tt.

3. A félév elfogadásának feltételei

Beszámoló. A beszámoló feltétele az aláírás megszerzése. A tanórák látogatása kötelező, ami az aláírás feltétele. Kettőnél több hiányzás esetén az aláírás az utolsó szorgalmi héten beszámoló megírásával szerezhető meg.

4. Számonkérés követelményei

A beszámolón az előadáson elhangzottak az elemzett jogszabályok, legfőbb ügyészi utasítások és az elemzett alkotmánybírósági határozatok képezik a számonkérés tárgyát.

A beszámoló értékelése háromfokozatú.

5. Kötelező tananyag

Bátyi Emese – Hallók Tamás – Panyi Béla – Pap Gábor – Paulovics Anita: *Alkotmányjog bachelor szakos hallgatók számára*. Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2013.

The Basic Law of Hungary: A First Commentary. (szerk.: Schanda Balázs – Varga Zs. András – Csink Lóránt) Dublin, Clarus Press, 2012.

6. Ajánlott irodalom

Varga Zs. András: Az európai ügyészségek büntetőjogon kívüli tevékenységéről. *Ügyészek Lapja*. 2005. 5. szám.

Az ügyészség közérdekvédelmi feladatairól szóló, 3/2012. (I. 6.) LÜ utasítás.

Adminisztratív ügyek intézése az A/6. 222-es szobában történik. Ügyintéző: Hodosi Gabriella

Miskolc, 2025. február

Alkotmányjogi Tanszék